

Yttrande om SOU 2023:52

Ett stärkt och samlat skydd av välfärdssystemen

Botkyrka kommun ställer sig bakom förslaget i sin helhet, men önskar dock framföra vissa synpunkter och reflektioner.

Större skyldigheter att lämna uppgifter till Försäkringskassan, Skatteverket och Pensionsmyndigheten

Botkyrka kommun noterar att förslaget medför en ökad uppgiftsskyldighet vilket är berättigat utifrån utredningens syfte. Kommunen önskar dock ett förtydligande kring hur omfattande uppgiftsinhämtning som förväntas ske från socialtjänst då det utifrån nuvarande formuleringar i utredningen är svårt att ta ställning till hur mycket förslagen kommer påverka enskilda som är aktuella inom socialtjänsten.

Ökad möjlighet att ta del av uppgifter från Skatteverket

Kommunen är positiv till förslaget att möjligheten att ta del av uppgifter från Skatteverket ska utökas.

Påföljden bidragsspärr

Botkyrka kommun anser att det är av vikt att det fortsatt finns möjlighet till samverkan med Arbetsförmedlingen även i de fall då en enskild dömts till påföljden bidragsspärr. Samarbetet med Arbetsförmedlingen är viktigt för att en enskild ska kunna arbeta mot självförsörjning, och det är viktigt att en påföljd av detta slag inte medför att det blir meningslöst för den enskilde att framöver arbeta för sin självförsörjning.

Vidare efterfrågas mer information kring en hur en påföljd om bidragsspärr kommer påverka den enskildes rätt till bistånd från socialtjänst. I dagsläget kan socialnämnden vid beräkning om ersättningsnivåer ta in s.k. fiktiv inkomst vilket är ett uttryck för en förmån som den enskilde skulle kunnat begära från annan huvudman men som denne, trots uppmaning, inte sökt. Denna *fiktiva inkomst* kan då räknas på samma sätt som en vanlig inkomst vid beräkningen om rätt till bistånd. Kommunen önskar klarhet i huruvida påföljden *bidragsspärr* ska medfölja att socialnämnden helt ska räkna bort inkomster som den enskilde tidigare hade rätt till (innan påföljden) eller om dessa i stället ska beräknas som en fiktiv inkomst och i så fall för hur lång tid.

Utifrån att bistånd enligt socialtjänstlagen inte omfattas av regleringen av bidragsspärr kommer det sannolikt vara så att landets socialtjänster kommer få ta ett större ansvar över de enskilda som dömts till denna påföljd. Av utredningen framgår att det förväntas röra sig om 200-500 personer per år

men att påföljden kan bli betydligt vanligare om inte systemet med administrativa sanktionsavgifter inte införs.

Botkyrka kommun vill i denna del flagga för att *om* påföljden kommer användas i större utsträckning än beräknat kommer det medföra en större ekonomisk ansträngning för kommuner och socialtjänst.

Behovet av fungerande IT-infrastruktur

Socialtjänstens verksamhetssystem har idag tekniska lösningar som i vissa fall möjliggör direkt uppgiftsinhämtning från exempelvis Skatteverket och Försäkringskassan. Botkyrka kommun anser att det på motsvarande sätt behöver finnas en direkt möjlighet till uppkoppling mot nya IT-stöd inklusive register för sanktionsavgift- och bidragsspärr.